

ДО
Г-Н ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ – МИНИСТЪР
НА ФИНАНСИТЕ

КОПИЕ ДО
Г-ЖА ГАЛЯ ДИМИТРОВА – ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

ОТНОСНО: Предложение за изменение на чл. 3 от Наредба № Н-18 от 13 декември 2006 г. за регистриране и отчитане чрез фискални устройства на продажбите в търговските обекти, изискванията към софтуерите за управлението им и изискванията към лицата, които извършват продажби чрез електронен магазин

УВАЖАЕМИ Г-Н ГОРАНОВ,

На основание чл. 18 от Закона за нормативните актове от Българска асоциация на фасадната индустрия /БАФИ/ отправяме настоящото предложение за изменение и усъвършенстване на разпоредбите в Наредба № Н-18 от 13 декември 2006 г. за регистриране и отчитане чрез фискални устройства на продажбите в търговските обекти, изискванията към софтуерите за управлението им и изискванията към лицата, които извършват продажби чрез електронен магазин („Наредбата“), уреждащи изискванията, на които трябва да отговарят търговците при извършването на продажби във или от търговски обекти.

1. Относно необходимостта от изменение на разпоредбите

1.1. През месец март 2018 г. бяха гласувани промени в Закона за данък добавена стойност. С тях се задължават всички търговци, които приемат плащания в брой или с банкови карти да използват за целта само предварително одобрен от Националната агенция за приходите софтуер, който да отчита извършените продажби и да бъде свързан с касов апарат. В последващи изменения се уреди, че НАП ще получава достъп не просто до данните за продажбите, но и до цялата бизнес информация – доставчици, контрагенти, доставни и продажни цени, отстъпки, промоции и други видове чувствителна информация.

1.2. След силния обществен отзвук, който предизвикаха изискванията на Наредбата, тя беше многократно допълвана и изменяна. За много от търговците изискванията се оказаха непосилни, тъй като са свързани с огромни инвестиции, включително финансови ресурси, многократно надвишаващи възможностите на търговците, обучение на персонал, разходи за ново оборудване и привеждане в съответствие с изискванията на наредбата, които непрекъснато се изменят. Много търговци използват и чуждестранен софтуер, който не присъства в списъка с одобрените от НАП софтуери. Бизнесът беше и е поставен в

ситуация, в която на практика липсва възможно решение, което да е съобразено и да съответства на нуждите на конкретния търговец.

1.3. Считаме, че в настоящата законодателна уредба неяснотите, техническите, финансовите и организационните трудности, пред които е изправен бизнесът, многократно надвишават търсения и очакван полезен резултат от привеждане в действие на мерките, заложи в Наредбата, а именно – изсветляване на „сивата“ част от икономиката. На следващите страници молим да се запознаете с нашето разбиране относно възможностите за подобрене на текущата законодателна уредба, както и с конкретните ни предложения за изменения в тази връзка.

2. Предложения за изменение на чл. 3 от Наредбата

2.1. Относно настоящата уредба на изискванията, на които трябва да отговарят търговците при извършването на продажби във или от търговски обекти

2.1.1. Съгласно чл. 118, ал. 1 от ЗДДС всяко регистрирано и нерегистрирано по този закон лице е длъжно да регистрира и отчита извършените от него доставки/продажби в търговски обект чрез издаване на фискална касова бележка от фискално устройство, независимо дали е поискан друг данъчен документ, а получателят е длъжен да получи фискалната касова бележка и да я съхранява до напускане на обекта. В ал. 3 на същия член е разпоредено, че фискалната касова бележка (фискален бон) е хартиен документ, регистриращ продажба/доставка на стока или услуга в търговски обект, по която се плаща в брой, с чек, с ваучер, с банкова кредитна или дебитна карта или с други заместващи парите платежни средства, издаден от въведено в експлоатация фискално устройство от одобрен тип, за което е заверено свидетелство за регистрация.

2.1.2. Редът и начинът за издаване на фискални касови бележки и за установяване на дистанционна връзка с НАП са определени с Наредбата. В чл. 3 от Наредбата е определен кръгът от лицата, които са длъжни да регистрират и отчитат извършваните от тях продажби на стоки или услуги във или от търговски обект чрез издаване на фискална касова бележка от фискално устройство („ФУ“) или касова бележка от интегрирана автоматизирана система за управление на търговската дейност („ИАСУТД“). Цитираната разпоредба гласи, че „Всяко лице е длъжно да регистрира и отчита извършваните от него продажби на стоки или услуги във или от търговски обект чрез издаване на фискална касова бележка от ФУ или касова бележка от ИАСУТД, освен когато плащането се извършва чрез внасяне на пари в наличност по платежна сметка, кредитен превод, директен дебит или наличен паричен превод, извършен чрез доставчик на платежна услуга по смисъла на Закона за платежните услуги и платежните системи, или чрез пощенски паричен превод, извършен чрез лицензиран пощенски оператор за извършване на пощенски парични преводи по смисъла на Закона за пощенските услуги.“

2.1.3. Горепосочената разпоредба, а също чл. 4 и чл. 5 от Наредбата уреждат и случаите, при които лицата не попадат в приложното поле на чл. 3 и съответно не са длъжни да отговорят на изискванията на Наредбата, свързани с въвеждането на софтуер за управление на продажбите в търговски обект („СУПТО“). След силен обществен отзвук и множество изменения и допълнения, в бр. 8 на Държавен вестник от 28 януари 2020 г. е въведено още едно ограничение на кръга от лицата, за които са налице задължения за въвеждането на СУПТО. Предвидено е изменение, влязло в сила на 1 април 2020 г., съгласно което се предвижда алтернативна възможност за регистриране и отчитане на онлайн продажбите, извършвани от електронните магазини. Лицата, приемачи неприсъствени плащания с дебитни или кредитни карти, вместо да издават фискален бон

или системен бон, ще имат възможност да регистрират и отчитат продажбите чрез издаване на документ за продажбата, който не е издаден от фискално устройство или интегрирана система за управление на търговската дейност. За физическите търговски обекти, които приемат присъствени плащания с дебитни и кредитни карти, изискването за издаване на касова бележка на хартиен носител обаче се запазва.

2.1.4. Считаме, че с посочените изменения се толерират и облагодетелстват един вид търговци, извършващи продажби от електронни магазини, а за сметка на това остават непосилните изисквания за множество други търговци, включително тези, които извършват продажбите си чрез ПОС-терминални устройства. В тази връзка, молим да се запознаете с нашето предложение за промяна и стесняване на кръга от лица, които трябва да приведат дейността си в съответствие с изискванията на Наредбата, както и мотивите ни за това.

2.2. Относно необходимостта от изменение на чл. 3 от Наредбата

2.2.1. Към настоящия момент, както по-горе беше посочено, се облагодетелстват един вид търговци, за които отпадат изискванията, посочени в Наредбата. За да не се прилагат изискванията на Наредбата, при отчитане и регистриране на продажбите, електронните търговци следва да приемат неприсъствени плащания с кредитна и дебитна карта и да не приемат други плащания, за които се изисква издаване на фискален/системен бон.

2.2.2. Съгласно § 1, т. 96 от Допълнителните разпоредби на ЗДДС неприсъствено плащане с кредитна или дебитна карта е заплащане чрез платежна операция, иницирана по интернет и осъществена чрез софтуерно идентифициране на кредитна или дебитна карта или друг картово базиран платежен инструмент от виртуално ПОС-терминално устройство без физическо прочитане на картата и без едновременното физическо присъствие на продавача и купувача по продажби, при които предоставянето на стоките или услугите става на място, различно от търговския обект на търговеца. От цитираната разпоредба става ясно, че единствената разлика между присъственото и неприсъственото плащане е във едновременното физическо присъствие на продавача и купувача на едно и също място. Допреди да се освободят търговците, извършващи продажби от електронни магазини, от изискванията, въведени с Наредбата, ЗДДС не правеше никаква разлика между неприсъствените и присъствените плащания.

2.2.3. Доставчиците на платежни услуги, участващи при извършването на картовите плащания, по силата на законодателството събират и разполагат със стандартизирана информация относно всяка осъществена транзакция при картово плащане, независимо дали плащането е присъствено или неприсъствено. Според българското законодателство електронната търговия не се различава от конвенционалната търговия във физически търговски обект. Характерният начин на плащане по продажби при електронната търговия е неприсъствено плащане чрез виртуално ПОС-терминално устройство.

2.2.4. В същото време обаче, налице са и много физически търговски обекти, в които също не се извършва друг вид плащане (включително плащане в брой), освен картово плащане чрез физическо ПОС-терминално устройство. В този ред на мисли е лишен от логика фактът, че съгласно измененията в Наредбата, ще се третират по различен начин плащанията, извършвани чрез виртуално и физическо ПОС-терминално устройство, въпреки че нито практиката, нито законодателната уредба преди измененията, правеше разлика между тях. И при двата вида плащания движението на пари е между две банкови сметки. И при двата вида плащания след извършване на заплащането ПОС-терминалното устройство издава подробна бележка за транзакцията. В този смисъл не следва да се

третира по различен начин неприсъствените и присъствените картови плащания, тъй като и в двата случая се касае за един канал за реализиране на продажба, при който документирането трябва да бъде еднакво, и при който паричните последици са, на практика, еднакви.

2.2.5. Във връзка с гореизложеното, прави впечатление, че с промените в Наредбата се прави разлика между неприсъствени и присъствени плащания, а в същото време под общ знаменател се подвеждат бизнеси, които осъществяват дейност единствено чрез картови плащания, заедно с бизнеси, при които плащанията се извършват както с банкова карта, така и чрез плащане в брой.

2.2.6. На следващо място, отпадането на задължението да се издават касови бележки при извършване на картови плащания (независимо присъствени или не) би стимулирало търговците да изискват от клиентите плащанията да се извършват именно по такъв път, което пък, от своя страна би ни доближило до практиката в повечето европейски, а и не само държави, в които се дава превес на картовите разплащания, за сметка на плащанията в брой, които на места дори да са забранени.

2.3. Нашето предложение за изменение на Наредба

2.3.1. Предлагаме да бъдат преразгледани изключенията по Наредбата, включително по чл. 3 от нея, така че да се обхванат и картовите плащания, включително присъствените плащания чрез ПОС-терминални устройства. Нашето предложение е за случаите, в които се осъществяват продажби чрез присъствени плащания с банкови карти чрез ПОС-терминални устройства, да отпаднат изискванията за регистриране и отчитане чрез фискални устройства на продажбите в съответните търговските обекти, както и изискванията към софтуерите за управлението им – СУПТО/ИАСУТД.

2.3.2. Алтернативно предлагаме в случаите, в които търговците извършват дейността си, приемайки плащания единствено с банкова карта, без възможност за плащане в брой, изискванията на Наредбата да не бъдат прилагани. В случай че бъде изискано от органите за приходите, ние ще подкрепим уведомителен режим, при който търговците, които не приемат плащания в брой, да уведомят за това органите за приходите.

3. Заключение

3.1. Въз основа на гореизложеното смятаме за необходимо изменение на Наредбата, което да осигури еднакво третиране на търговците, осъществяващи дейността си във физически и в електронен (онлайн) магазин, като по този начин бъде облекчена тежестта от непосилните изисквания, уредени в Наредбата, спрямо бизнеса, а също и ще бъде стимулирано развитието на картовите разплащания, за сметка на тези в брой.

Уважаеми господин Министър,

Молим, след като обсъдите нашите искания и предложения, да издадете Наредба, която да предвижда изменение и допълнение в съответствие с нашите предложения на чл. 3 от Наредба № Н-18 от 13 декември 2006 г. за регистриране и отчитане чрез фискални устройства на продажбите в търговските обекти, изискванията към софтуерите за управлението им и изискванията към лицата, които извършват продажби чрез електронен магазин.

Измененията, които предлагаме да се извършат, са следните:

- 1) Включване на присъствените картови плащания чрез физически ПОС-терминални устройства в изключенията, предвидени в чл. 3 от Наредбата и осигуряването на еднакъв законодателен режим по отношение на присъствените и неприсъствените плащания.
- 2) В случай, че горното не бъде прието, предлагаме търговците, които приемат единствено картови плащания при осъществяване на дейността си, без възможност за плащане в брой, да бъдат включени в изключенията, предвидени в чл. 3 от Наредбата.

С уважение,

Тихомир Зарков – Председател на Управителния съвет